

Нѣколко думи за аграрнитѣ отношения въ Италия.

Срѣднѣвѣковнитѣ остатѣци на тия отношения сж най-вече въ Южна Италия. Изключение отъ тая часть на италианския континентъ е *Пулия* (къмъ Адриатическото море), гдѣто е развито най-вече лозарството. *Калабрия* и *Базиликата* — двѣтѣ най-бѣдни италиански области — сж с области на *латифундитѣ* — едрата собственность. Тукъ почвата е бѣдна и некултивирана. За смѣтка на съвсѣмъ бѣдното и занемарено земледѣлие развито е до нѣгдѣ скотовѣдството и лѣсовѣдството. За обработването на тия латифунди се практикува най-вече *арендата* — която едва може да се изплати отъ без-собственницитѣ селени — земледѣлци — труда на които, далечъ отъ да допринесе на що годѣ интензивно земледѣлие — едва покрива най-елементарното стопанственено благо — прѣхраната. Другъ е вече въпроса съ централна и сѣверна Италия, гдѣто, колкото и да не е тѣй развита дребната собственость, въ сравнение съ България на примѣръ, земята се обработва най-вече чрѣзъ *изполица* (*mezzadria*), *сарроссия* (единъ видъ *задруга*) и сравнително рѣдко чрѣзъ тѣй нарѣчената *система на економия* (култивиране земята на дребни собственици чрѣзъ сезонни работници).

За подигането на земледѣлческия кредитъ служатъ *Banchi-tѣ di Credito agrario* — разпространени най-вече въ централна и сѣверна Италия, а при това, едритѣ землевладѣлци, за едра земледѣлческа индустрия, разчитатъ на специалнитѣ *Istituti di Credito fondiario*.

По *пространство* Италия брой 320,000 □ км. — т. е. само три пѣти и нѣщо е по-голѣма отъ България, а по *население* 34 милиона *)

*) Въ 1861 г. Италия е брояла 25 милиона. По гжстотата на население е надмината само отъ Белгия (248), Холандия (174) и Англия (143), разполагайки срѣднѣно съ 119 души на кв. км. (съгласно *Giannitrapani*, op. cit., p. 26; ср. *Bulletin de l'Institut international de Statistique*, t. XII, 1902).